

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πρόλογος	11
Σύντομη Εισαγωγή στο <i>Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο</i>	12
α) Επεξήγηση ιωάννειων όρων	13
β) Δραματική δόμηση σύμφωνα με τον L. Schenke	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι	
- Η λειτουργικότητα του Προοιμιακού Ύμνου του <i>Κατά Ιωάννη</i>	15
Α': Ο λόγος ως πρόσωπο εν διαλόγω προς τον Πατέρα και την κτίση (στ. 1-9)	16
Β': Η αντίδραση των ανθρώπων στην Αποκάλυψη (στ. 10-13)	16
Γ': Η σάρκωση ως Αποκάλυψη (στ. 14-18)	17
Συμπεράσματα	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ	
- <i>Ἔρχεσθε και ὄψεσθε</i> (Ιω. 1, 35-39): Οι πρώτοι λόγοι του Ιησού στο <i>Κατά Ιωάννη</i> και η δημιουργία του κύκλου των μαθητών Του	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ	
- Βιβλικοί Συνειρμοί της περικοπής του Γάμου της Κανά (2, 1-11)	44
α. Συνειρμοί	45
β. Συγκείμενο	51
γ. Προκείμενο: Ευχαριστία αντί Θρησκείας	54
Συμπεράσματα	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV	
- Το Ιω. 2-4 και το μοτίβο της γαμήλιας εμπειρίας του Πάσχα	59
α) Εισαγωγικά	59
β) Π.Δ. και ο Γάμος του Γιαχβέ	59
γ) Ιω. 2-4	62
1. Ο νυκτερινός διάλογος με το Νικόδημο	62
2. Νυμφαγωγός και Νυμφίος	67
3. Η συνάντηση με τη Σαμαρείτισσα	70
δ) Συμπεράσματα	74
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	
- Ιω. 8, 25: <i>τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν</i> [;]	76
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI	
- Η περικοπή της ανάστασης του Λαζάρου	80
α) Χαρακτηριστικά του δίπτυχου (10, 40-11, 53 + 11, 54-12, 11)	84

β) Η ανάσταση του Λαζάρου υπό την ερμηνευτική οπτική της εορτής των Εγκαινίων (Χανουκά)	88
- Πίνακας: Παραλληλότητα μεταξύ των κεφ. 11 και 12	91
Επίμετρο: Η χρήση του θεῶμαι στο Κατά Ιωάννη	92

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

- Η συνάντηση των Ελλήνων και η κλήση των μαθητών στο Κατά Ιωάννη	96
Επίμετρο: Οι «Ιουδαίοι» στο Κατά Ιωάννη	104

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

- Η άμπελος στο Ιω. 15	106
α) Η σημασία της αμπέλου στην χλωρίδα της Ανατολής	107
β) Η άμπελος στο Ιω. 15	109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

- Το θέμα και ο τίτλος της αρχιερατικής Προσευχής (Ιω. 17)	113
α) Η δομή του Ιω. 13-17	113
β) Η Αρχιερατική Προσευχή	120
γ) Ιω. 18-19	124
Συμπεράσματα	125

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

- Ο Εκκεντημένος Μεσσίας και η θυσία υπέρ ἡμῶν	127
α) Ελληνικό υπόβαθρο	128
β) Ιουδαϊκό υπόβαθρο	132
Επίμετρο: Ησ. 52, 13-53, 12: Ο πάσχων δούλος	141

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

- Παλαιά Διαθήκη και Λατρεία της ορθόδοξης Εκκλησίας: Κριτικές επισημάνσεις με επίκεντρο τη θεία Ευχαριστία	142
Επίμετρο	150

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XII

- Η Μαριάμ της Καινής Διαθήκης: Η Θεοτόκος της ορθόδοξης Εκκλησίας	151
Επίμετρο: Το αυθεντικό Πάσχα του καλοκαιριού - Από την κοίμηση στη μετάσταση και τη μεταμόρφωση	162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIII

- Χιλιασμός στην Αποκάλυψη του Ιωάννη και στα Πρώτα Βυζαντινά Υπομνήματα 5ος-6ος αι.	166
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIV

- Διακειμενικότητα Άσματος και Αποκάλυψης: Η συνάφεια δύο «απαγορευμένων» βιβλίων	176
Πίνακας Α: Παράλληλα Καινοδιαθηκικών χωρίων	182

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XV

- Οι Πατέρες της Ανατολής και η τελική κρίση της ανθρωπότητας	183
- Η Αγία Γραφή και η Τελική Κρίση	185

- Πριν τους Πατέρες (2ος - 3ος αι.)	189
- Οι Πατέρες και η Κρίση της Ανθρωπότητας	191
Συμπεράσματα	193
Επίμετρο: Κριτική του Κέλσου στην χριστιανική εσχατολογία (175 μ.Χ.)	195

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XVI

- Η Ηθική του Χριστιανισμού στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο του 1ου αι. μ.Χ. και το μετανεωτερικό 21ο αι. μ.Χ.	201
--	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XVII

- Ακαδημαϊκή «Βιβλική Ερμηνευτική», Εκκλησία και κοινωνία τον 20ό αι.	217
- Βασικές αρχές Βιβλικής Ερμηνευτικής	217
α) 1900-1950	220
β) 1950-σήμερα	228
Επίμετρο: Κηρύγματα και Λήμματα στη Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια (ΜΟΧΕ)	234
1. Λκ. 1,1-25. 57-68. 76. 80 (Γενέσιον Τιμίου Προδρόμου, 24 Ιουνίου):	
Τα γενέθλια ενός «Παιδαγωγού»	234
2. Κυριακή προ της Χριστού γεννήσεως (Μτ. 1,1-17):	
το παράξενο γενεαλογικό δέντρο του Εμμανουήλ	238
3. Κυριακή μετά την Χριστού γέννηση (Μτ. 2,13-23):	
Το παιδίον Ιησούς ως μετανάστης και ξένος	240
4. Λκ. 2,20-21 - 2,40-52 (1η Ιανουαρίου):	
Στιγμιότυπα από τα παιδικά χρόνια του Ι. Χριστού	
και το πέρασμα στην Εφηβεία (Περιτομή του Κυρίου και Δωδεκαετής στο Ναό)	242
5. Ιω 1,29-34 (Σύναξη Ιωάννου Βαπτιστού, 7η Ιανουαρίου):	
Ο ρόλος του Βαπτιστή ως Προδρόμου Παιδαγωγού	249
6. Λκ 10,38-42 κ' Λκ 11,27-28 (Εισόδια της Θεοτόκου στο Ναό, 21η Νοεμβρίου):	
Δύο αντίθετοι χαρακτήρες γυναικών: Μαρία και Μάρθα	254
7. Κυριακή Ι' Λουκά (13,10-17): Η θεραπεία της «παραμορφωμένης» γυναίκας	259
8. Κυριακή Χαναanaίας (ΙΖ' Ματθαίου 15,21-28):	
Η πάλη του Ιησού με μια αλλοδαπή και η ήττα	261
9. Κυριακή Θ' Λουκά (12,16-21): Η παραβολή του ανόητου πλούσιου	264
10. Κυριακή της παραβολής ταλάντων (ΙΣΤ Ματθαίου): Η σωστή «επένδυση»	267
11. Κυριακή ΙΑ' Λουκά (14,16-24): Η παραβολή του Δείπνου	269
12. Μτ 5,14-19 (Των Τριών Ιεραρχών, 30ή Ιανουαρίου): Ο Χριστιανός ως Φως	272

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XVIII

- Λήμματα «ΜΟΧΕ»	276
- Άγγελοι	276
- Αρχάγγελοι	280
- Αββαδών-Απολλύων	281
- Ασπασμός	282
- Ασώματοι	285
- Επινίκιος Ύμνος	285
- Δευτέρα Παρουσία	285
- Διακρίσεις Πνευμάτων	286
- Δυνάμεις. Τάξεις του επουράνιου κόσμου	287

– Εμμοαί	287
– Επίσκοπος	288
– Επιστάτης	290
– Ερμής	290
– Ερμογένης	291
– Λουκάς	291
– Ιερουσαλήμ (Εποχή Ιησού)	295
– Νικολαΐτες	298
Οι συνηθέστερες συντμήσεις	301
Πίνακας Συντμήσεων βιβλίων Παλαιάς και Καινής Διαθήκης	301
Συντμήσεις σειρών και περιοδικών	302

